

ARAŐTIRMALARIN KANIT DEĞERLERİ VE KANIT KATEGORİLERİ

ARAŐTIRMALARIN KANIT DEĞERLERİ VE KANIT KATEGORİLERİ

- KDU açısından klinik araŐtırmaların kanıt değeri birbirinden farklıdır. Bazı alıŐma tipleri daha gcl kanıtlar sunmaktadır.

Elde edilen kanıt; araŐtırma tiplerinin gecerliliği ve güvenilirliğini gosterme amacıyla;

- Mükemmel
- İyi
- Orta
- Yetersiz olarak değerlendirilmektedir

ARAŐTIRMALARIN KANIT DEĞERLERİ VE KANIT KATEGORİLERİ

- **Mükemmel Kanıt;** klinik uygulama için güçlü bilimsel bilgi sağlar. Bu kanıt uygulama rehberleri oluşturmak ve klinik öneriler getirmek için önemlidir.
- **İyi kanıt;** klinik uygulama için sağlam bir temel sağlar ve hata riski düşüktür.
- **Orta kanıt;** hata riski değişken olacağından, klinik uygulama için güçlü bir kanıt sağlamaz.
- **Yetersiz kanıt;** ciddi hata riski vardır. Klinik uygulama için yetersiz kanıt sağlar.

ARAŐTIRMALARIN KANIT DEĞERLERİ VE KANIT KATEGORİLERİ

Eğer kanıt,
hastalar için uygun,
sorunu çözümede etkili ve
uygulanabilmesi için
kaynaklar var ise
«altın standart» tır.

ARAŐTIRMALARIN KANIT DEĞERLERİ VE KANIT KATEGORİLERİ

- Araştırmaların KDU açısından sınıflandırılmasında Amerikan Aile Hekimleri Birliği tarafından ortaya konmuş üç ayrı kategori kullanılmaktadır.
- **A kategorisi(Class I)** prospektif, randomize karşılaştırmalı klinik çalışma ve meta analizler,
- **B kategorisi(Class II)** planlı, randomize edilmemiş prospektif, retrospektif veya kohort alışmalar,
- **C kategorisi(Class III)** kontrollü olmayan, deneyim, olgu sunumu ya da uzman görüşleri oluşturmaktadır.

- Randomize kontrollü çalışmalar, olası karışıklıkları veya gerçek dışı değişiklikleri ortadan kaldırdığından klinik kanıt için altın standarttır (Class I).
- Deneysel olmayan araştırmalar ise genellikle daha az dikkate değerdir Araştırma kanıtlarının sınıflamasında başka sınıflamalar da bulunmaktadır.
- Niteliksel araştırmaların da kanıt değeri tartışılmaya başlamıştır. Ancak bu tartışma çok yeni olduğu için bilgiler net değildir

- Bu bilgiler doğrultusunda ve bu hiyerarşı kapsamında “**altın standart**” terimi iki şekilde yorumlanmaktadır.
- Bu yorumlardan biri, son on yıl icinde standart deyimini daha genel olarak girişimin etkinliğinin değerlendirildiği **randomize kontrollü çalışmalar** için kullanılmıştır.

- Diğer bir yorum ise “altın standart” kavramı araştırma düzenlemesinin ötesine geçmekte ve bir girişimin  boyutunun değerlendirmesini içermektedir.
- Bu şekildeki değerlendirmenin sonucunda elde edilen kanıtın hastalar için uygun, sorunu çözmede etkili ve uygulanabilmesi için kaynakların var olduğu anlaşılmaktadır. Kanıt, yalnızca bu üç boyutun tüm için uygun olduğunda “altın standart” olarak değerlendirilebilir şekindedir

- US Preventive Services Task Force'e göre kanıta dayalı uygulamalarda oluşan kanıtlar doğrultusunda ortaya çıkan öneriler güçlüden zayıfa doğru sıralanmaktadır.
- A. Önerinin periyodik sağlık muayenelerinde yer alması gerektiği konusunda öneriyi destekleyen çok iyi kanıtlar vardır (kesinlikle yararlı),
- B. Önerinin periyodik sağlık muayenelerinde yer alması gerektiği konusunda öneriyi destekleyen açık kanıtlar vardır (yararlı gibi),
- C. Önerinin periyodik sağlık muayenelerinde yer almaması konusunda yetersiz kanıtlar olmasına karşın bu öneriler başka alanlarda kullanılabilir (yararlılıkla yan etkiler arasında)
- D. Önerinin periyodik sağlık muayeneleri kapsamının dışında tutulmasını destekleyen açık kanıtlar vardır (yararsız gibi),
- E. Önerinin periyodik sağlık muayeneleri kapsamının dışında tutulmasını destekleyen çok iyi kanıtlar vardır (zararlı gibi)

ARAŐTIRMALARIN KANIT DEĞERLERİ VE KANIT KATEGORİLERİ

US Preventive Services Task Force'e göre kanıta dayalı uygulamalarda oluşan kanıtlar doğrultusunda ortaya çıkan öneriler gclden zayıfa doğru sıralanmaktadır.

- A. Kesinlikle yararlı
- B. Yararlı gibi
- C. Yararlılıkla yan etkiler arasında
- D. Yararsız gibi
- E. Zararlı gibi

Katkılarınız için teşekkürler...